

E1

doi: 10.14232/mgyk.2018.e1

**A kémiai tér bővítése:
természetes és félszintetikus ekdiszteroidokkal rezisztens tumorok ellen***Hunyadi Attila*

Szegei Tudományegyetem, Farmakognóziái Intézet, 6720 Szeged, Eötvös u. 6.

e-mail: hunyadi.a@pharm.u-szeged.hu

Az ekdiszteroidok az élővilágban széles körben elterjedt, változatos biológiai funkciókat betöltő természetes szteroidok. Ezeket az anyagokat sok növényfaj képes széles szerkezeti változatosságban előállítani, s egyes képviselőik (pl. a 20-hidroxiekdizon) nagy mennyiségben is hozzáférhetőek. Az ekdiszteroidok a B-gyűrűn található enonfunkciónak és számos hidroxilcsoportjuknak köszönhetően félszintetikus átalakításoknak is jó kiinduló pontjai.

Kutatócsoportunk fedezte fel a relatíve alacsonyabb polaritású ekdiszteroid-származékok tumorrezisztenciára kifejtett erős gátló hatását, amelynek köszönhetően ezek az anyagok számos kemoterápiás szer hatását képesek fokozni. Félszintetikus módszerekkel változatos új származékokat állítottunk elő, s ezek *in vitro* antitumor hatását számos gyógyszerérzékeny és -rezisztens tumor sejtvonalon vizsgáltuk. Több olyan anyagot is sikerült azonosítanunk, amelyek szelektíven képesek az ABCB1 efflux transzportert kifejező, multidrog-rezisztens tumorsejteket kemoterápiás szerekre érzékenyíteni anélkül, hogy a rezisztenciáért felelős transzporter funkcióját gátolnák. Az előadásban beszámolunk a kapcsolódó kutatási program legújabb eredményeiről.

Köszönetnyilvánítás: A munkát az NKFIH kutatási pályázata (K-119770) támogatta.